

IJMS

History | Technology | Design

e-ISSN: 2718-0824

Journal homepage [Dergi web sayfası]: dergipark.org.tr/tr/pub/ijms

MARDIN
ARTUKLU
UNIVERSITY
PRESS
ROR ID: 0396cd675

International Journal of Mardin Studies

Volume [Cilt]: 7, Issue [Sayı]: 1, Period [Periyot]: June 2026

Takdim

Figen Işiker

Article Type [Makale Türü]: Editorial [Editöryal]

Published [Yayın]: Aug [Ağustos] 8, 2026

Pub Season [Yayın Sezonu]: Jun [Haziran]

Plagiarism [İntihal]: This article has been scanned via a plagiarism software [Bu makalenin intihal içermediği teyit edilmiştir].

Review Process [Değerlendirme Süreci]: Double-blind peer review [Çift taraflı körleme].

Published by [Yayıncı]: Mardin Artuklu University [Mardin Artuklu Üniversitesi]

Copyright & License [Telif Hakkı & Lisans]: Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0 [Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır].

Conflict of Interest [Çıkar Çatışması]: There is no conflict of interest in this study [Çıkar çatışması beyan edilmemiştir].

AI Disclosure [Yapay Zeka Beyanı]: During the preparation of this article the author used Jenni.ai to improve the fluency and readability. After using this tool, the author reviewed and edited the content as needed, and take full responsibility for the content of the publication. [Bu makalenin hazırlanması sırasında yazar, akıcılığı ve okunabilirliği artırmak için Jenni.ai aracını kullanmıştır. Bu aracı kullandıktan sonra, yazar içeriği gerektiği gibi gözden geçirmiş ve düzenlemiştir ve yayımlanan içeriğin tüm sorumluluğunu üstlenmektedir].

Takdim

Figen Işiker¹

©Author(s), 2026

dergipark.org.tr/tr/pub/ijms

ROR ID: 0396cd675

Kıymetli okurlarımızla ve araştırmacılarımızla bir kez daha bir araya gelmenin heyecanı içindeyiz. Ancak bu süreçte Mardin'in zengin birikimini akademik platformlarda temsil ederken, bilimsel standartlarımızı ve yayın kalitesi taahhütlerimizi de sizlerle paylaşmak isteriz. Özellikle yerel ölçekli çalışmaların evrensel akademik standartlarla nasıl buluşturulacağı ve verinin dijitalleşen dünyada nasıl daha görünür kılınacağı, dergimizin geleceğine yönelik hassasiyetlerimizin merkezinde yer almaktadır.

Bu vesileyle, dergimizin kapsamına dair sıklıkla karşılaştığımız bir yanlış anlamayı da açıklığa kavuşturmak istiyoruz: *International Journal of Mardin Studies*, adında "Mardin" geçen bir dergi olmasından ötürü yalnızca Mardin'i konu alan çalışmalara açık bir yayın değildir. Mardin, dergimiz için güçlü bir odak noktasıdır. Bölgenin derin arşiv birikimi, katmanlı kentsel dokusu ve çok dilli sosyal yapısı, böyle bir odaklanmayı haklı kılmaktadır. Ancak dergimiz, tarih, teknoloji ve tasarım alanlarının kesişim kümesinde yer alan, farklı coğrafyalardan, dönemlerden ve malzeme türlerinden beslenen tüm titiz çalışmalara kapısını açmaktadır. Bir makalenin Mardin hakkında olup olmaması tek başına değerlendirme ölçütü değildir; birincil kaynak titizliği, kuramsal derinlik ve metodolojik şeffaflık, asıl ölçütlerimizdir.

Bu ilkenin somut bir yansımasını, elinizdeki sayının kendisinde görmek mümkündür. Sayıda yer alan çalışmadan üçü doğrudan Mardin ve çevresine odaklanırken -Derik'teki tarihsel bir konut yapısının yapısal incelemesi, Osmanlı taşrasında bir avukat sınıfının sosyo-hukuk tarihi analizi ve Mardin Dijital Bibliyografyası- ilk makale, Kût'ül-Amâre Zaferi gibi Mardin coğrafyasının dışında kalan ama bölgenin de içinde yer aldığı ulusal hafıza coğrafyasını doğrudan ilgilendiren bir konuyu ele almaktadır. Bu bileşim, dergimizin yalnızca yerel bir mecra olmadığını; tarihsel, toplumsal ve kültürel sorgulamaları, coğrafi sınırların ötesinde de karşılayan bir platform olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda dergimiz, yalnızca bir akademik yayın organı değil; aynı zamanda bölgesel ve bölge-ötesi hafızayı titiz bir eleştirel süzgeçten geçiren, disiplinlerarası bir köprü kurmayı hedeflemektedir. Yayın politikamızın temelinde, çift-kör hakemlik süreciyle desteklenen nesnel

¹ Mardin Artuklu Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Mardin, Türkiye

Sorumlu yazar: Figen Işiker, Mardin Artuklu Üniversitesi, Kampüs Yerleşkesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İdari Binası, Kat: 3, Artuklu, Mardin, Türkiye.

Email: figenisiker@artuklu.edu.tr

bir değerlendirme anlayışı ile birincil kaynak temelli çalışmaların metodolojik titizlikle desteklenmesi yatmaktadır. Bu doğrultuda, disiplinler arası etkileşimi önceleyen editöryel yaklaşımımız, sadece yerelin izlerini takip etmekle kalmayıp aynı zamanda güncel teorik çerçeveleri saha verileriyle sentezleyen özgün çalışmaları teşvik etmektedir.

Elinizdeki sayı, kültürel süreklilik ile toplumsal dönüşüm arasındaki diyalektik ilişkiyi merkeze alarak, farklı coğrafi ve tematik düzlemlerdeki malzemelerin kesişim kümesinde nasıl okunabileceğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda bir araya getirilen metinler, birincil kaynak temelli olarak kolektif hafızanın somut nesneler üzerinde nasıl yeniden üretildiğine, fiziksel mekân aracılığıyla nasıl belgelendiğine ve toplumsal pratiklerin tarihsel süreklilik içinde nasıl kurumsallaştığına odaklanmaktadır.

İlk çalışma Serkan Aycil'in "*Kût'ül-Amâre Zaferi'nin Filatelik Tasarım ve Hatıra Paralardaki Temsili: İkonolojik Bir Analiz*" makalesi Kût'ül-Amâre Zaferi'nin 2016-2018 yılları arasında üretilen filatelik ve nümizmatik nesneler aracılığıyla nasıl temsil edildiğini irdeliyor. İkonolojik analiz yöntemi kullanarak yapılan çalışma; Halil Paşa, yaralı asker figürleri, deniz ve topçu birlikleri, Türk bayrağı, çatlamış toprak, dikenli tel ve dikilmiş anıtlar gibi imgelerin yer aldığı hatıra pul ve paraların yalnızca birer koleksiyon nesnesi olmadığını; zaferin kolektif mücadele, liderlik ve tarihsel süreklilik boyutlarını ortaya koyan temsil araçları işlevi gördüğünü göstermektedir.

Nursen Işık ve Ruken Karahan'ın "*Mardin/Derik'teki Geleneksel Taş Yapılarda Taşıyıcı Sistem Sorunlarının Gözlemsel Tespitinin Ahmet Karahan Evi Örneğinde Değerlendirilmesi*" başlıklı makalesi tarihi evlerde zaman içinde oluşan yapısal sorunlara dikkat çekiyor. Yapısal sistem, taşıyıcı duvar örüntüsü ve mekânsal kurgu başlıkları altında sistematize edilen gözlemsel tespitlerden elde edilen bulgular, bölgedeki benzer yapıların korunması ve sağlamlaştırılması çalışmalarına bilimsel bir altlık oluşturmaktadır. Aynı zamanda Ahmet Karahan Evi'nin Derik'in geleneksel taş mimarisinin özgün bir temsilcisi olduğu ve korunması gereken bir kültürel miras unsuru olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Mehmet Sabri Deniz ve Emre Akçe'nin "*19. Yüzyılın Sonlarında Mardin'de Yeni Bir Toplumsal Tabaka: Avukat Sınıfı*" isimli araştırma makalesi Tanzimat döneminin Osmanlı hukuk sistemine kazandırdığı en önemli yapısal dönüşümlerden biri olan dava vekilliği kurumunun taşra boyutunu incelemektedir. 185 numaralı Mardin Şer'iyye Sicili defterine dayanan araştırma, 450 mahkeme kaydını inceleyerek bir argüman ortaya koymaktadır. Ampirik temellere dayanan bu argüman, 1875 tarihli Dava Vekilleri Nizamnamesi ile başlayan dönüşümün Mardin gibi taşra kentlerinde sadece hukuki bir düzenleme olarak değil, aynı zamanda yeni bir mesleki kimlik ve toplumsal tabaka oluşumu olarak

da karşılık bulduğunu kanıtlar.

Muhammed Çuha ve Fırat Allak'ın “*Mardin Dijital Bibliyografyası: Mardin Araştırmaları İşlevsel ve İlişkisel Bir Dijital Kaynak*” başlıklı yazısı Mardin Artuklu Üniversitesi bünyesinde geliştirilen ve bölge araştırmaları için bütünleşik bir dijital altyapı sunan platformun teknik ve akademik incelemesini okuyucuya sunar. Metin, Mardin odaklı akademik birikimi dijital beşeri bilimler araçlarıyla görünür kılan ve araştırmacılar için fonksiyonel bir keşif ortamı sağlayan bir dijital altyapı projesini kapsamlı olarak tanıtarak araştırmacılar için yeni bir yol haritası önermektedir.

Söz konusu çalışmalar, geleneksel olanın korunması ile toplumsal dönüşümün yarattığı gerilimi analiz ederken, farklı malzeme türlerini – imge, taş ve yazılı belge, dijital araçlar– kuramsal bir bütünsellik içinde çözümlemeyi hedeflemektedir. Bu sayı, kültürel sürekliliğin salt fiziksel bir koruma süreci değil, aynı zamanda toplumsal aidiyet ve kurumsal kimlik inşasının temel bir unsuru olduğu gerçeğini disiplinlerarası bir zeminde tartışmaya açmaktadır. Sayının bileşimi, dergimizin kapsam çeşitliliğini de görünür kılmaktadır: Mardin ve çevresine odaklanan makalelerin yanı sıra, ulusal hafıza coğrafyasının başka bir muharebe alanına uzanan bir çalışma, bu sayıda yan yana yer almaktadır.

Elinizdeki sayı, birincil kaynak titizliğini paylaşan farklı disiplinlerin –görsel bellek çalışmaları, geleneksel yapı analizi, sosyo-hukuk tarihi, dijital beşeri bilimler– aynı sayfalarda buluşmasıyla mümkün oldu. Bu üretimin her aşamasında çift-kör hakemlik sürecimizin nesnelliğini koruyan hakemlerimize; dergimizin yayın ilkelerine bağlı değerlendirme döngüsünü özveriyle yürüten editöryel ekibimize ve her biri kendi alanında özgün bir ses ortaya koyan yazarlarımıza teşekkür ederiz. Önümüzdeki sayılarda, tarih, teknoloji ve tasarım üçlüsünün kesişim noktalarını daha da genişletmeyi; coğrafi olarak Mardin’le sınırlı kalmayıp yapısal bir titizlikle üretilen çalışmaları aynı platformda buluşturmayı hedefliyoruz.

Mardin, Temmuz 2026

Editorial

Figen Işiker¹

©Author(s), 2026

dergipark.org.tr/tr/pub/ijms

ROR ID: 0396cd675

We are delighted to welcome our valued readers and researchers once again. While representing Mardin's rich heritage on academic platforms, we also wish to share the editorial principles and commitment to publication quality that guide our journal. In particular, bringing local studies into dialogue with universal academic standards and enhancing the visibility of scholarly data in the digital world are central to our publication philosophy.

On this occasion, we would also like to clarify a common misunderstanding regarding the scope of our journal. *The International Journal of Mardin Studies* is not a publication open exclusively to studies on Mardin simply because it bears the city's name. Mardin undoubtedly constitutes a major focus of our journal. Its rich archival heritage, multilayered urban fabric, and multilingual social structure fully justify such an emphasis. However, our journal welcomes all rigorous studies situated at the intersection of history, technology, and design, regardless of their geographical focus, historical period, or material basis.

Whether an article concerns Mardin is not the sole criterion for evaluation; rather, our primary criteria are rigorous primary source analysis, theoretical depth, and methodological transparency. A concrete reflection of this editorial principle can be seen in the present issue. Of the four studies included, three focus directly on Mardin and its surroundings –a structural investigation of a historic residential building in Derik, a socio-legal historical analysis of the lawyer class in the late Ottoman provinces and the Mardin Digital Bibliography– whereas the first article examines the geography of national memory beyond Mardin through the case of the Victory of Kut al-Amara. This composition clearly demonstrates that our journal is not merely a local platform; rather, it provides a venue for historical, social, and cultural inquiry that extends beyond geographical boundaries.

In this respect, our journal seeks not only to serve as an academic publication but also to build an interdisciplinary bridge through which regional and transregional memory can be examined critically and rigorously. At the heart of our publication policy lies an objective evaluation process supported by double-blind peer review and a strong

¹ Mardin Artuklu University, Department of Architecture, Mardin, Türkiye

Corresponding author: Figen Işiker, Mardin Artuklu University, Campus, Faculty of Engineering and Architecture, Administrative Building, 3rd Floor, Artuklu, Mardin, Türkiye

Email: figenisiker@artuklu.edu.tr

commitment to the methodological rigor expected of primary source-based studies. Accordingly, our editorial approach encourages original research that not only investigates local contexts but also synthesizes contemporary theoretical frameworks with empirical and field-based evidence. This issue demonstrates how materials drawn from different geographical and thematic contexts can be interpreted through the dialectical relationship between cultural continuity and social transformation.

The four studies brought together in this issue examine how collective memory is reproduced through tangible objects, documented in physical space, and institutionalized through historical continuity on the basis of primary sources.

The first contribution, Serkan Aycil's article, "*The Representation of the Kut al-Amara Victory in Philatelic Design and Commemorative Coins: An Iconological Analysis*," examines how the Victory of Kut al-Amara was represented through philatelic and numismatic objects produced between 2016 and 2018. Using the iconological analysis method, the study demonstrates that commemorative stamps and coins depicting figures such as Halil Pasha, wounded soldiers, naval and artillery units, the Turkish flag, cracked earth, barbed wire, and commemorative monuments are not merely collectors' items but also representational media through which collective struggle, leadership, and historical continuity are constructed and communicated.

Nursen Işık and Ruken Karahan's article, "*Evaluation of Observational Detection of Structural System Problems in Traditional Stone Buildings in Mardin/Derik Using the Ahmet Karahan House as an Example*," draws attention to structural problems that have emerged over time in historic houses. The findings, systematized through assessments of the structural system, load-bearing wall configuration, and spatial organization, provide a scientific basis for conservation and strengthening interventions in similar buildings throughout the region. The study further concludes that the Ahmet Karahan House represents a unique example of Derik's traditional stone architecture and constitutes an important element of the region's cultural heritage that deserves preservation.

Mehmet Sabri Deniz and Emre Akçe's article, "*A New Social Stratum in Mardin Towards the End of the 19th Century: The Lawyer Class*," examines the provincial dimension of legal representation, one of the most significant institutional transformations introduced into the Ottoman legal system during the Tanzimat period. Based on Mardin Sharia Court Register No. 185, the authors analyze 450 court records to demonstrate that the institutional changes initiated by the 1875 Regulation on Legal Representation manifested themselves in provincial cities such as Mardin not merely as legal reforms but also through the emergence of a new professional identity and social stratum.

Muhammed Çuha and Fırat Allak's review, titled "*Mardin Digital Bibliography: A Functional and Relational Digital Resource for Mardin Studies*" presents a technical and academic analysis of a platform developed at Mardin Artuklu University that offers an integrated digital infrastructure for regional studies. The text provides a comprehensive overview of this digital infrastructure project which makes the body of academic work focused on Mardin visible through digital humanities tools and offers a functional discovery environment for researchers and proposes a roadmap for researchers.

Collectively, these studies explore the tension between the preservation of tradition and processes of social transformation while examining diverse forms of evidence—including visual materials, architectural fabric, archival documents, and digital tools—within a coherent theoretical framework. In doing so, this issue opens an interdisciplinary discussion by demonstrating that cultural continuity is not simply a matter of preserving physical heritage but also a fundamental component in the construction of social belonging and institutional identity.

The composition of this issue likewise reflects the breadth of our journal's scope. Alongside two studies focusing on Mardin and its surroundings, readers will find an article examining another significant landscape within the geography of national memory. Thus, this issue brings together four distinct yet complementary fields—visual memory studies, architectural conservation and structural analysis, and socio-legal history—united by a shared commitment to rigorous primary source research.

We extend our sincere gratitude to our reviewers, whose careful evaluations ensured the objectivity and integrity of our double-blind peer-review process; to our editorial team, whose dedicated efforts sustained every stage of the publication process in accordance with the journal's editorial principles; and to our authors, whose original contributions continue to enrich scholarly debate within their respective disciplines.

In future issues, we aim to further strengthen the intersections of history, technology, and design, extending beyond the geographical boundaries of Mardin while continuing to bring together methodologically rigorous and theoretically grounded studies on a common academic platform.

Mardin, July 2026